Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru judecător: Maria Alexei
Dosarul nr. 2a-875/24
2-22023095-02-2a-01032024

D E C I Z I E
Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

16 octombrie 2024
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ana Panov
Judecători Natalia Mămăligă și Ala Malîi
Grefier Danu Blanovschi

examinând în ședință publică cererea de apel depusă de avocatul Bodrug Alexandru în interesele lui *****, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 septembrie 2023, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către ÎM ***** împotriva lui *****cu privire la încasarea prejudiciului material în ordine de regres, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,-

c o n s t a t ă :

La 16 februarie 2022 reprezentantul Întreprinderii Mixtă Compania Internațională de Asigurări „*****” Societate pe Acțiuni (în continuare Î.M. C.I.A. „*****” S.A.), avocatul Balan Petru a depus cererea de chemare în judecată împotriva Biroului Național al Asigurărilor de Autovehicule și *****cu privire la încasarea prejudiciului material în ordine de regres în mărime de 5 492 lei de la Biroul Național al Asigurărilor de Autovehicule, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior pe parcursul examinării cauzei, la 06 martie 2023 reprezentantul Î.M. C.I.A. „*****” S.A., avocatul stagiar Tatiana Corceaghin a înaintat cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat ca unicul pârât împotriva căruia să fie înaintate pretențiile să fie ***** anume el este cel care urmează să compenseze prejudiciul material suportat în mărime de 5492 lei, precum și cheltuielile de judecată.

În susținerea cererii de chemare în judecată, a menționat că la 15 noiembrie 2020 în mun. Chișinău s-a produs accidentul rutier în rezultatul căruia automobilul

de model Peugeot cu n/î ***** condus de ***** a tamponat automobilul de model ***** care aparține lui *****.

Relevă că în baza procesului verbal cu privire la contravenție M***** din 15 noiembrie 2020 vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut ***** care la momentul producerii accidentului nu a respectat obligația de asigurare de răspundere civilă auto.

Afirmă că persoana păgubită Chiorescu Vladislav la momentul accidentului deținea poliția de asigurare facultativă Casco ***** eliberată de Î.M. C.I.A. „*****” S.A., fiind deschis dosarul de daună nr.689/11-2020C, unde a avut loc examinarea automobilul, la care a participat și reprezentantul pârâtului, fapt confirmat prin semnarea procesului-verbal de constatare a pagubelor.

Indică că în rezultatul examinării dosarului de daună s-a constatat că evenimentul produs este caz asigurat și a fost luată decizia de a achita despăgubirea în mărime de 5 492 lei, achitată în numerar persoanei despăgubite.

În drept și-a întemeiat pretențiile în baza prevederilor Legii nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, și prevederile art.1856 Cod civil.

Prin referința înaintată, reprezentantul Biroului Național al Asiguratorilor Auto, Popil Angela, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind nefondată, specificând că Chiorescu Vladislav nu și-a exercitat drepturile sale în calitate de persoană despăgubită față de BNAA ci a preferat să formuleze cerere de despăgubire asiguratorului de bunuri (CASCO) – C.I.A. „*****” S.A., ultima a întocmit în temeiul obligațiilor contractuale asumate prin contractul de asigurare facultativă a autovehiculelor (CASCO) nr. *****din 12 iunie 2020, a întocmit dosarul de daună și a plătit despăgubirea de asigurare determinată.

Explică că având în vedere natura raportului obligațional instituit între C.I.A. „*****” S.A. și Chiorescu Vladislav, în condițiile art. 1856 alin. (1) Cod civil, Î.M. C.I.A. „*****” S.A. se subrogă în drepturile lui Chioresc Vladislav față de persoana nemijlocit responsabilă de producerea prejudiciului – ***** nefiind posibilă subrogarea față de Biroul Național al Asiguratorilor Auto atât timp cât acesta nu a formulat cerere de despăgubire pe numele BNAA, iar Biroul Național al Asiguratorilor Auto nu are calitate de asigurător în condițiile art.22 alin. (11) – (121) din Legea nr. 414/2006.

Notează că în acest fel, dreptul de regres al Î.M. C.I.A. „*****” S.A., în condițiile art. 2024 alin. (1) Cod civil, poate fi exercitat exclusiv împotriva persoanei vinovate de comiterea accidentului de circulație din 15 noiembrie 2020 – *****și nu BNAA, ultima neavând temei să recupereze reclamantei despăgubirea de asigurare plătită lui Chiorescu Vladislav în temeiul unor obligații contractuale asumate de Î.M. C.I.A. „*****” S.A. în conformitate cu contractul de asigurare facultativă a autovehiculelor (CASCO) nr. *****din 12 iunie 2020.

Prin referința înaintată la cererea de chemare în judecată pârâtul *****a solicitat respingerea acțiunii în partea ce ține de încasarea prejudiciului material de la acesta, așa cum pretențiile de încasare sunt îndreptate față de Biroul Național al Asigurărilor de Autovehicule.

Indică că nu a fost avizat despre pretențiile solicitate prin scrisoare recomandată despre restituirea sumei și nu a fost îndeplinită procedura extrajudiciară prevăzută la art. 267 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 septembrie 2023, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Î.M. C.I.A. „*****” S.A. împotriva lui *****cu privire la încasarea prejudiciului material în ordine de regres, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la *****în beneficiul Î.M. C.I.A. „*****” S.A., prejudiciul material în ordine de regres în mărime de 5 492 (cinci mii patru sute nouăzeci și doi) lei, precum și cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 270 (două sute șaptezeci) lei.

Pentru a hotărî astfel instanța de judecată a constat că așa cum vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut ***** care se afla la volanul automobilului de marca Peugeot, cu n/î ***** și care nu deținea certificat de asigurare obligatorie de răspundere civilă externă (Carte Verde) și nici poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă internă (RCA), având în vedere faptul că asiguratul Chiorescu Vladislav deținea contract de asigurare facultativă CASCO a purces la despăgubirea direct de la Î.M. C.I.A. „*****” S.A. și nu prin intermediul Biroului Național al Asigurărilor de Autovehicule, acțiunea corect a fost înaintată împotriva lui Prodan Fiodor.

Astfel, instanța de fond în temeiul prevederilor art. 2024 alin. (1) al Codului civil, a considerat că Î.M. C.I.A. „*****” S.A. este în drept de a înainta acțiune de regres cu privire la restituirea despăgubirii de asigurare achitate pentru cazul asigurat.

Solicitarea apelantului şi termenul de declarare a apelului:

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 septembrie 2023, la 22 septembrie 2023, reprezentantul apelantului ***** avocatul Bodrug Alexandru a declarat apel împotriva acesteia, solicitând casarea integrală a hotărârii cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acord cu prevederile art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În speță s-a stabilit că, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost pronunțat la 13 septembrie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la 22 septembrie 2023, corespunzător se deduce că apelantul a respectat termenul legal de 30 zile de declarare a apelului.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, reprezentantul apelantului ***** avocatul Bodrug Alexandru a indicat că *****nu a beneficiat de un proces echitabil garantat de art. 6 § 1 al Convenţiei, deoarece instanţa de judecată a examinat cauza în lipsa lui, fapt ce servește temei de casare integrală a hotărârii judecătorului Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 13 septembrie 2023.

Susține că apelantul nu a fost citat în modul prevăzut de lege pentru şedinţa de judecată din 13 septembrie 2023, instanţa de fond nu a asigurat disponibilitatea în drepturi a lui ***** ce constă în posibilitatea, în primul rând, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare, astfel, prin urmare fiind admisă încălcarea prevederilor art.27 alin.(l) Cod de procedură civilă.

Afirmă că instanţa de fond a încălcat dreptul lui *****la un proces echitabil şi principiul egalităţii armelor statuat la art. 6 Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale. Or, pentru a răspunde exigenţelor articolului enunţat procedura în faţa instanţelor judiciare trebuie să aibă un caracter contradictoriu, un concept similar celui al egalităţii armelor. Principiul contradictorialităţii presupune, în fond, posibilitatea pentru părţile în proces de a li se aduce la cunoştinţă toate dovezile invocate, observaţiile formulate a acesteia şi de a face comentarii în legătură cu ele. Aceste încălcări a normelor de drept procedural, conform cerinţelor art.388 alin.(l) lit.b) CPC, impun casarea hotărârii şi remiterea cauzei la rejudecare în prima instanţă.

În cadrul ședinței de judecată în apel, părțile fiind legal citate despre locul, data și ora examinării cauzei, nu s-au prezentat și nu au invocat careva motive în argumentarea absenței lor. Instanța de apel, în temeiul art. 379 alin.(2) Cod de procedură civilă, a dispus examinarea apelului în lipsa părților.

Cadrul legal pertinent aplicabil speței.

Analizând argumentele apelului prin prisma actelor și circumstanțelor cauzei, raportate la dispozițiile legale incidente speței, Colegiul conchide apelul declarat drept neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele motive.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

De asemenea, conform prevederilor art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Totodată, potrivit prevederilor art. 385 lit. d) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărîrea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art.388 alin.(1) lit.d) şi i). La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă doar o singură dată, în cazul prevăzut la art.388 alin.(1) lit.b).

Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședința de judecată.

Potrivit dispozițiilor art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele are au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele

prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Colegiul civil reține că sarcina instanței de apel derivă din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Instanța de apel mai menționează că art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

Articolul 5 alin. (1) Cod de procedură civilă declară, că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Potrivit art. 9 alin. (2) lit. a) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.

Conform art. 10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Așadar, instanţa de apel constată că, prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanţilor la proces.

Starea de fapt și circumstanțele cauzei. Aprecierea instanței de apel.

Din materialele cauzei se constată că la 16 februarie 2022, Î.M. C.I.A. „*****” S.A. s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată împotriva lui *****cu privire la încasarea prejudiciului material în ordine de regres în mărime de 5 492 lei precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Examinând litigiul la 13 septembrie 2023, instanța de fond a admis acțiunea integral, încasând din contul lui *****în beneficiul Î.M. C.I.A. „*****” S.A., prejudiciul material în ordine de regres în mărime de 5 492 (cinci mii patru sute nouăzeci și doi) lei, precum și cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 270 (două sute șaptezeci) lei.

Pârâtul *****nefiind de acord cu soluția dată, a contestat-o cu apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și restituirea cauzei la rejudecare.

Cu referire la motivele apelului și temeinicia acestuia, Colegiul relevă următoarele aspecte.

Din materialele cauzei și probatoriului prezentat se constată că la 15 noiembrie 2020, în mun. Chișinău, a avut loc un accident rutier, cu implicarea automobilului de model Peugeot, cu n/î *****, condus de către *****și automobilul de model Lexus IS300H, cu n/î LUQ733, condus de către Chiorescu Vladislav, iar potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04780563 din 15 noiembrie 2020, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut ***** fiindu-i aplicată amendă în mărime de 900 lei și 5 puncte de penalizare. (f.d. 35).

La fel din probatoriu administrat se atestă că la 19 noiembrie 2020 a fost întocmit procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 689/11-2020C, prin care au fost stabilite deteriorările existente la automobilul persoanei păgubite, iar valoarea prejudiciului cauzat proprietarului automobilului de model Lexus IS300H, cu n/î LUQ733 a fost evaluat la suma de 5 492 lei (f.d. 9-10).

La 9 decembrie 2020 prin ordinul directorului Î.M. C.I.A. „*****” S.A., nr. D/D CASCO 689/11-2020C cu privire la plata despăgubirilor de asigurare, s-a dispus achitarea lui Chiorescu Vladislav a despăgubirii în mărime de 5492 lei, tot la această dată i-a fost eliberat lui Chiorescu Vladislav suma de 5 492 lei, în baza actului nr. D/D CASCO 689/11-2020C, din 19 noiembrie 2020, fapt confirmat prin dispoziția de plată nr. 00001943 (f.d. 8; 22).

În temeiul prevederilor art. art.3, 4, 8 al Legii nr.414, din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie pentru răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule și prevederile art.29 al aceleiași legii, Î.M. C.I.A. „*****” S.A. s-a adresat cu acțiune în regres către ***** care se afla la volanul automobilului de marca Peugeot, cu n/î ***** și care nu deținea certificat de asigurare obligatorie de

răspundere civilă externă (Carte Verde) și nici poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă internă (RCA).

Raportând la caz normele legale nominalizate și din circumstanțele speței stabilite, Completul atestă, că prima instanță just a admis integral pretențiile Î.M. C.I.A. „*****” S.A. încasând din contul lui *****prejudiciul material în ordine de regres în mărime de 5 492 (cinci mii patru sute nouăzeci și doi) lei, precum și cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 270 (două sute șaptezeci) lei.

Cu titlu de principiu, instanța de apel, învederează că așa cum în această parte hotărârea nu este contestată și, ghidându-se de dispozițiile art. art. 27 și 373 Cod de procedură civilă, precum și de principiul disponibilității părților și examinării cauzei în limitele apelului, Colegiul atestă despre corectitudinea soluției instanței de fond dată în acest sens.

Colegiul civil reiterează că în temeiul dispoziției art. 373 alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură civilă instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță, astfel încât Colegiul urmează să examineze legalitatea hotărârii primei instanțe doar în partea contestată, și anume, în partea necitării legale ale pârâtului Prodan Fiodor.

În acord cu prevederile art. 26 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură civilă, procesele civile se desfăşoară pe principiul contradictorialităţii şi egalităţii părţilor în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părţile şi ceilalţi participanţi la proces să aibă posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziţia în proces, de a alege modalităţile şi mijloacele susţinerii ei de sine stătător şi independent de instanţă, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu pricina dată judecăţii şi de a-şi expune punctul de vedere asupra iniţiativelor instanţei.

Citarea părţilor este actul procedural de importantă majoră în desfăşurarea procesului civil, a cărui îndeplinire are ca scop înştiinţarea părţilor asupra termenului la care sunt chemate să se înfăţişeze în faţa instanţei de judecată învestită cu soluţionarea litigiului dintre ele, pentru a-şi formula apărările şi susţinerile referitoare la obiectul acelui litigiu, asigurînd două principii fundamentale ale procesului civil: principiul dreptului la apărare şi cel al contradictorialităţii dezbaterilor.

Instanţa de apel reliefă jurisprudenţa CEDO în cauza Rassohin contra Moldovei (Cererea nr. 11373/05, 18 octombrie 2011), unde Curtea reiterează faptul că articolul 6 § 1 nu garantează un drept de recurs împotriva deciziilor pronunțate în prima şi a doua instanţă. Însă, în cazul în care dreptul intern garantează un drept

de recurs, procedura de recurs va fi tratată ca prelungire a procesului de judecată şi, prin urmare, va cădea sub incidența articolului 6. Aceasta presupune, de exemplu, că părţile aflate în litigiu trebuie să beneficieze de un drept efectiv de acces la o instanţă de judecată care va hotărî asupra „drepturilor şi obligaţiilor lor civile” (§ 32). Iar în cauza Russu contra Moldovei (cererea nr. 7413/05, 13 noiembrie 2008) Curtea a notat că, „în practică, instanţelor de judecată naţionale nu acceptă ca probă suficientă faptul expedierii unei scrisori de către o instanță judecătorească, ci solicită dovada expedierii” (§§ 23 28).

În conformitate cu prevederile art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea
de chemare în judecată şi actele de procedură se comunică participanţilor la proces şi persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poştă, cu scrisoare recomandată şi cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act şi confirmarea primirii lui, precum şi prin delegaţie judiciară.

Prevederile alin.(2) și alin.(3) al aceluiași articol prevăd că, dacă i se cere să îndeplinească pentru o altă instanță procedura de comunicare, instanța solicitată este obligată să ia de îndată măsurile necesare, conform legii, şi să trimită instanței solicitante dovezile de îndeplinire a procedurii cerute. În cazul în care nu poate fi făcută în modul stabilit la alin.(1) şi (2), comunicarea se face prin poștă cu scrisoare recomandată şi cu aviz de primire sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului conținut în act şi confirmarea primirii lui.

Potrivit dispozițiilor art.105 alin. (1) Cod de procedură civilă, (1) citaţia şi înştiinţarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citaţiei sau înştiinţării se înscrie pe citaţie sau înştiinţare în partea care se înmînează destinatarului, precum şi pe cotor, care se restituie instanţei.

În conformitate cu prevederile art.56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanţii la proces sânt obligaţi să se folosească cu bună-credinţă de drepturile lor procedurale, în cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligaţiilor procedurale, se aplică sancţiunile prevăzute de legislaţia procedurală civilă, iar art. 61 alin. (1), prevede că instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În această ordine de idei, Colegiul civil, remarcă că prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 iulie 2023, instanța de judecată a dispus fixarea unui nou termen de examinare a cererii de chemare în judecată

depusă de Î.M. C.I.A. „*****” S.A. împotriva lui *****cu privire la încasarea prejudiciului în ordine de regres, precum și compensarea cheltuielilor de judecată pentru data de 13 septembrie 2023, ora 9:30, în sediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, bd.Ștefan cel Mare și Sfânt 162, etajul 6, bir.606, cu citarea participanților la proces (f.d.219-220).

Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 iulie 2023, a fost comunicată reprezentantului lui ***** avocatului Bodrug Alexandru prin intermediul poștei electronice indicate în cererile adresate instanței de judecată: bodrug.alexandru17@mail.ru la 24 iulie 2023,ora 18:44, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d.221).

Colegiul menționează că trimiterile electronice prin intermediul tehnicii de calcul şi rețelei Internet se efectuează imediat.

În cadrul ședinței de judecată din 13 septembrie 2023, pârâtul *****și avocatul acestuia, Bodrug Alexandru nu s-au prezentat și nu au invocat careva motive în argumentarea absenței lor, instanța de fond dispunând examinarea cauzei în lipsa participanților la proces înștiințați în mod legal.

Completul judiciar reține că reprezentantul apelantului ***** avocatul Bodrug Alexandru, în virtutea profesiei deținute și a obligațiilor asumate față de pârâtul/apelant, urma să dea dovadă de diligență și bună-credință în realizarea drepturilor sale procesuale.

Aici, Colegiul reține că, potrivit art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăşi. Culpa reprezentantului este echivalentă culpei părţii.

Prin urmare, nu pot fi reținute alegațiile reprezentantului apelantului că ne înștiințând pârâtul prin citație pentru ședința din 13 septembrie 2023, instanța de fond a încălcat prevederile art.27 alin.(1) Cod de procedură civilă și dreptul lui *****la un proces echitabil.

Or, este cert faptul că instanța de fond a respectat dispozițiile legale ce guvernează instituția comunicării actelor de procedură, iar apelantul ***** și avocatul Bodrug Alexandru au cunoscut despre judecarea cauzei. Ultimul, fiind avocat de profesie, nu poate invoca necunoașterea despre proces, or materialele cauzei denotă clar, cert și indubitabil contrariul.

În altă ordine de idei, Colegiul civil reliefă că despre examinarea prezentului litigiu pârâtul *****cunoștea, or de către prima instanță i-au fost comunicate acte de procedură și a fost citat pentru a se prezenta la ședințele de judecată, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f.d.65, 69).

Mai mult, în cadrul ședințelor de judecată dânsul a ales să fie reprezentat de către un apărător – avocatul Bodrug Alexandru, care a cunoscut despre ședința de

judecată din 13 septembrie 2023, prin urmare nu pot fi reținute ca plauzibile argumentele invocate de către reprezentantul apelantului în cererea de apel.

Instanța de recurs punctează faptul că părțile și reprezentanții lor sunt obligate să respecte cerințele legislației de procedură civilă, care urmăresc scopul bunei funcționări a justiției și, în mod deosebit, acest lucru este imperios și valabil în raport cu profesioniștii, care, fiind avocați-licențiați în drept, se prezumă că cunosc legea și consecințele nerespectării ei.

Totodată, deoarece partea apelantă nu a invocat alte motive în susținerea apelului declarat, decât încălcarea procedurii de citare, Colegiul, totuși făcând o analiză integrală a probatoriului, atestă despre corectitudinea soluției date de instanța de fond, care a examinat cauza sub toate aspectele, identificând și aplicând corect cadrul legal ce guvernează situația juridică dedusă judecății în raport cu situația faptică constată și reținută.

În consecință, Colegiul atestă despre lipsa temeiurilor de a interveni în soluția instanței de fond, deoarece ultima corect a stabilit starea de fapt și corect a identificat și aplicat cadrul legal pertinent situației litigioase, dedusă judecății, motivele invocate de apelant în necesitatea combaterii concluziei instanței de fond în partea admiterii pretențiilor, fiind lipsite de suport probant și de acoperire legală, urmând a fi respinse.

În contextul celor enunțate, Colegiul conchide că și soluția instanței de fond privind modul și mărimea compensării cheltuielilor de judecată este corectă, aceasta fiind conformă prevederilor art. 94 Cod de procedarea civilă și derivând din valoarea pretențiilor admise de prima instanță.

În circumstanțele de fapt și de drept descrise și, deoarece hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, cu verificarea şi aprecierea corectă a probelor administrate în conformitate cu cerințele art. 130 Codul de procedură civilă, iar motivele invocate de apelant în cererea de apel se reduc, în marea sa majoritate, la critici formale, lipsite de suport probant și în lipsa unei susțineri legale, Colegiul consideră apelul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe pronunțată în litigiul dat.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a), 390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ

d e c i d e:

Se respinge cererea de apel declarată de avocatul Bodrug Alexandru în interesele lui *****.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 septembrie 2023, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de

către ÎM ***** împotriva lui *****cu privire la încasarea prejudiciului material în ordine de regres, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele ședinței, judecătorul — Ana Panov

Judecătorii — Natalia Mămăligă

Ala Malîi